

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. április 16.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0178(COD)

5639/2/20
REV 2 ADD 1

EF 8
ECOFIN 38
ENV 47
SUSTDEV 10
CODEC 64
PARLNAT 23

A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról szóló EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából

- A Tanács indokolása
- A Tanács által 2020. április 15-én elfogadott szöveg

I. BEVEZETÉS

A Bizottság 2018. március 8-án közzétette „A fenntartható növekedés finanszírozása” című cselekvési tervét, amelyben ambiciózus és átfogó fenntartható finanszírozási stratégiát határozott meg. A cselekvési terv egyik fő célkitűzése, hogy a tőkeáramlásokat a fenntartható és inkluzív növekedés elérése érdekében a fenntartható befektetések felé irányítsa.

A Bizottság ezzel összefüggésben 2018. május 24-én az alábbi jogalkotási javaslatokból álló csomagot nyújtotta be a Tanácsnak:

- Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról (taxonómiai rendelet);
- Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a fenntartható befektetésekkel és a fenntarthatósági kockázatokkal kapcsolatos közzétételekről és az (EU) 2016/2341 irányelv módosításáról (közzétételi rendelet); valamint
- Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az (EU) 2016/1011 rendeletnek a karbonszegénységi referenciamutatók és a karboncsökkentési referenciamutatók tekintetében történő módosításáról (a referenciamutatókról szóló rendelet).

A közzétételi rendeletet (EU) 2019/2088¹, a referenciamutatókról szóló rendeletet pedig (EU) 2019/2089² számon hirdették ki az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

¹ HL L 317., 2019.12.9., 1. o.

² HL L 317., 2019.12.9., 17. o.

Az Európai Parlament a 2019. március 28-i plenáris ülésén elfogadta a taxonómiai rendeletre vonatkozóan első olvasatban kialakított álláspontját.

A pénzügyi szolgáltatási munkacsoport a különböző elnökségek alatt több ülésen is megvizsgálta a taxonómiai rendeletjavaslatot.

Az Állandó Képviselők Bizottsága (II. rész) 2019. szeptember 25-én megállapodott az eredeti tárgyalási megbízásról. Ezt a megbízást 2019. december 16-án módosították.

2019. december 16-án végleges kompromisszum jött létre az Európai Parlamenttel, amely lehetővé tette a tárgyalások lezárását.

Az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottsága (ECON) és Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottsága (ENVI) 2020. január 23-án jóváhagyta a háromoldalú tárgyalások eredményét. Az említett bizottságok elnökei 2020. január 24-én levélben arról értesítették az elnökséget, hogy javasolni fogják a plenáris ülésnek, hogy a jogász-nyelvész ellenőrzést követően a Parlament második olvasatában fogadja el a Tanács álláspontját.

A Tanács 2020. február 18-án politikai megállapodásra jutott a módosított szöveggel kapcsolatban.

A fenti megállapodásra való tekintettel, a jogász-nyelvész szakértők általi ellenőrzést követően a Tanács – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 294. cikkében meghatározott rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően – 2020. április 15-én elfogadta első olvasatbeli álláspontját.

II. CÉL

„A fenntartható növekedés finanszírozása” című cselekvési tervben meghatározott egyik célkitűzés a tőkeáramlásoknak a fenntartható befektetések felé történő átirányítása a fenntartható és inkluzív növekedés elérése érdekében. E célból a legfontosabb és legsürgetőbb intézkedés a taxonómiai rendelet elfogadása, amely létrehozza a fenntartható tevékenységek egységes osztályozási rendszerét. Egyértelmű iránymutatást kell adni ahhoz, hogy mely tevékenységek minősülnek a környezeti célkitűzésekhez hozzájáruló tevékenységnek, ezzel segítve a befektetőket abban, hogy tájékozódni tudjanak a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységeket finanszírozó befektetésekről. A fenntarthatósági projektekbe irányuló tőkebevonással kapcsolatos, a belső piac működését akadályozó tényezők megszüntetése, illetve az ilyen projektek előtti akadályok újbóli megjelenésének megelőzése érdekében uniós szinten harmonizálni kell azokat a kritériumokat, amelyek alapján meghatározható, hogy egy gazdasági tevékenység környezeti szempontból fenntarthatónak minősül-e. A kritériumok harmonizálását követően a gazdasági szereplők könnyebben tudnak majd határokon átnyúlóan forráshoz jutni a környezeti szempontból fenntartható tevékenységeikhez, mivel egységes kritériumok állnak majd rendelkezésre a gazdasági tevékenységeik összehasonlításához, hogy így módon a környezeti szempontból fenntartható befektetések alapjául szolgáló eszközökként kiválaszthatók legyenek. Az ilyen harmonizáció tehát megkönnyíti a határokon átnyúló fenntartható beruházásokat az Unióban.

A gazdasági tevékenységek környezeti szempontú fenntarthatóságának megállapítása céljából a taxonómiáról szóló rendelet össze fogja állítani a környezeti célkitűzések teljes körű, a következő hat célt tartalmazó listáját: az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való áttérés; a környezetszennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása.

Az egyes környezeti célkitűzések tekintetében a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban fogja meghatározni azokat az egységes technikai vizsgálati kritériumokat, amelyek alapján megállapítható, hogy a gazdasági tevékenységek jelentősen hozzájárulnak-e az adott célkitűzés eléréséhez. Az egységes kritériumok között szerepelnie kell annak is, hogy a tevékenység nem sértheti súlyosan egyik környezeti célkitűzést sem, mivel így elkerülhető, hogy egy befektetés környezeti szempontból fenntarthatónak minősüljön, miközben a befektetések előnyeit élvező gazdasági tevékenységek a környezeti célkitűzéshez való hozzájárulásuk mértékénél jóval nagyobb kárt okoznak a környezetben. Ezenfelül a minimális biztosítékoknak való megfelelés egy további feltétele annak, hogy a gazdasági tevékenységek környezeti szempontból fenntarthatónak minősüljenek.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

a) Tárgyi hatály

A taxonómiai rendelet tanácsi szövege továbbra is a környezeti fenntarthatóságra jelentős hatást gyakorló, környezeti szempontból fenntartható tevékenységek meghatározására összpontosít, és így választ ad arra a rendkívül sürgető igényre, hogy uniós szinten határozzák meg, mely tevékenységeket kell zöldnek tekinteni. Ezen túlmenően a tanácsi szöveg felkéri a Bizottságot, hogy 2021. december 31-ig tegyen közzé jelentést azokról a rendelkezésekről, amelyek szükségesek lennének ahhoz, hogy a hatályt kiterjesszék az olyan környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységekre is, amelyek nem gyakorolnak jelentős hatást a környezeti fenntarthatóságra, valamint a környezeti fenntarthatóságot jelentősen károsító gazdasági tevékenységekre és egyéb fenntarthatósági célkitűzésekre, például a szociális célkitűzésekre.

Ezen túlmenően az átláthatóság fokozása és annak érdekében, hogy a pénzügyi piaci szereplők objektív összehasonlítási pontot biztosítsanak a végső befektetők számára a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységeket finanszírozó befektetések arányával kapcsolatban, a taxonómiai rendelet kiegészíti a szerződéskötést megelőző közzétételek és az időszakos jelentések átláthatóságára vonatkozóan a közzétételi rendeletben megállapított szabályokat, nemcsak a taxonómiának megfelelő pénzügyi termékek, hanem más pénzügyi termékek tekintetében is, ideértve azt a kötelezettséget is, hogy a közzéteendő információkat tényszerű nyilatkozatoknak kell kísérniük.

b) Személyi hatály

A tanácsi álláspont kimondja, hogy azok a nagyvállalatok, amelyek a 2013/34/EU irányelv 19a., illetve 29a. cikke értelmében nem pénzügyi információkat is kötelesek közzétenni, a nem pénzügyi kimutatásukban, illetve összevont (konszolidált) nem pénzügyi kimutatásukban a taxonómiai rendelet által létrehozott keret alapján kötelesek beszámolni bizonyos éghajlattal kapcsolatos kulcsfontosságú teljesítménymutatókról. Ez hasznos információkkal szolgál majd az olyan vállalatok iránt érdeklődő befektetők számára, amelyek termékei és szolgáltatásai jelentős mértékben hozzájárulnak a taxonómiai rendeletben meghatározott környezeti célkitűzések egyikéhez.

c) Irányítás

A gazdasági tevékenységek környezeti hatásának felméréséhez szükséges konkrét technikai részletek, valamint a tudomány és a technológia gyorsan változó jellege miatt a Bizottság a fenntartható finanszírozással foglalkozó tagállami szakértői csoport és a fenntartható finanszírozással foglalkozó platform bevonásával, a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban meghatározott elvekkel és eljárásokkal összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján megállapítja és rendszeresen kiigazítja a környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységekre vonatkozó technikai vizsgálati kritériumokat. A Bizottság a platformot az állami és a magánszektor, valamint a civil társadalmat képviselő szakértők széles körének részvételével hozza majd létre.

d) Klímasemlegesség

A tanácsi szöveg egyértelmű követelményeket állapít meg a technikai vizsgálati kritériumokra vonatkozóan, amelyeket a Bizottságnak tiszteletben kell tartania e kritériumok felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén történő kidolgozása során. E követelmények többek között elismerik a technológiasemlegesség elvét a technikai vizsgálati kritériumok megállapítása során, és előírják, hogy a technikai vizsgálati kritériumok biztosítsák, hogy a szilárd fosszilis tüzelőanyagokat felhasználó villamosenergia-termelési tevékenységek ne minősüljenek környezeti szempontból fenntartható gazdasági tevékenységnek. A tanácsi szöveg továbbá követelményeket állapít meg a klímasemleges gazdaságra való átállást, illetve más tevékenységeknek a célkitűzésekhez való hozzájárulását támogató tevékenységekre vonatkozóan.

e) Végrehajtási határidők

A tanácsi szöveg előírja, hogy a Bizottság biztosítson elsőbbséget az éghajlattal kapcsolatos célkitűzések megvalósítására irányuló, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak azáltal, hogy azokat legkésőbb 2020. december 31-ig elfogadja annak érdekében, hogy azok alkalmazása 2022. január 1-jétől biztosított legyen. A tervek szerint legkésőbb 2021. december 31-ig elfogadják azokat a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat, amelyek a taxonómiai rendelet fennmaradó célkitűzéseire irányulnak, annak érdekében, hogy 2023. január 1-jétől biztosított legyen azok alkalmazása.

Az Európai Parlament ezeket a változtatásokat el tudta fogadni.

IV. ÖSSZEGZÉS

A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja tükrözi a Tanács és az Európai Parlament közötti tárgyalások során – a Bizottság támogatásával – kialakított kompromisszumot.

A Tanács úgy véli, hogy az első olvasatban kialakított álláspontja kiegyensúlyozott csomagot képez, és hogy a taxonómiai rendelet az elfogadását követően kulcsszerepet fog játszani abban, hogy a fenntartható és inkluzív növekedés elérése érdekében a tőkeáramlásokat a fenntartható beruházások felé irányítsák, és ezért kulcsfontosságú lépést jelent a klímasemleges Európai Unió 2050-ig történő megvalósítására irányuló átfogó célkitűzés elérése terén.